

678422

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา
ด.๘๗๗๗๗๗ ๑.๙๖๐ ๑.๙๖๔ ๒๐๑๓

รายงานการวิจัย

เรื่อง

การค้นหาความเสี่ยงของงานบริการจ่ายยาผู้ป่วยนอก ณ โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยบูรพา

Risk Identification of outpatient Dispensing Service

At Burapha University's Hospital

กญ.จจิตร อริยประยุร

ผู้เขียน
ผู้ติดตาม

๒๗ พ.ศ. ๒๕๔๖

๑๗๑๖๔๖

ศูนย์วิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยบูรพา

ปี พ.ศ. ๒๕๔๕

ชื่อโครงการวิจัย	การค้นหาความเสี่ยงของงานบริการจ่ายยาผู้ป่วยนอก ณ โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยบูรพา
สาขาวิชา	วิทยาศาสตร์การแพทย์ (เภสัชศาสตร์)
ระเบียบวิธีการวิจัย	การวิจัยเชิงพรรณนา
ผู้วิจัย	นางสาวจงจิตรา อริยประภูร

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหาความเสี่ยงในการเกิดความคลาดเคลื่อนทางยาของงานบริการจ่ายยาผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยบูรพา โดยการศึกษาความคลาดเคลื่อนทางยาที่เกิดขึ้นในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการจ่ายยาให้วิธีสังเกตการณ์และเก็บรวบรวมข้อมูล ในระหว่างวันที่ 7-11 สิงหาคม 2543 ในช่วงเวลา 8.00 – 16.00 น. สำหรับสาเหตุของการเกิดความคลาดเคลื่อนทางยาใช้แบบสอบถามในการสำรวจความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่งานบริการจ่ายยาผู้ป่วยนอก จำนวน 11 ราย

ผลการศึกษา พุ่มความคลาดเคลื่อนทางยาในกระบวนการจ่ายยาไว้อยู่ที่ 3.15 (59 ครั้ง) จากจำนวนใบสั่งยาทั้งสิ้น 1,003 ใบ และรายการยา 1,870 รายการ โดยเป็นความคลาดเคลื่อนในขั้นตอนการบันทึกข้อมูลร้อยละ 0.75 (14 ครั้ง), ขั้นตอนการจัด-บรรจุยา ร้อยละ 1.66 (31 ครั้ง), ขั้นตอนการตรวจสอบยา ร้อยละ 0.69 (13 ครั้ง) และขั้นตอนการส่งมอบยา ร้อยละ 0.05 (1 ครั้ง) จากการสอบถามความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่งานบริการจ่ายยาผู้ป่วยนอกถึงสาเหตุของการเกิดความคลาดเคลื่อนทางยา พนักงานที่เกิดจากภาระงานที่มาก ไม่สามารถจัดการได้ ร้อยละ 96.46, การทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์บกพร่องหรือหยุดทำงาน ร้อยละ 83.33 และรายละเอียดในใบสั่งยาไม่สมบูรณ์ ร้อยละ 69.70

จากการวิจัยที่ได้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาระบบงานบริการจ่ายยาผู้ป่วยนอก ของฝ่ายเภสัชกรรม โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยบูรพาต่อไป

Title : Risk identification of outpatient dispensing service at
Burapha University's Hospital

Field : Medical Science (Pharmacy)

Statistic Method : Descriptive

Researcher : Jongjit Ariyaprayoon

Abstract

The purpose of this research was to identify risk of medication errors in outpatient pharmacy service of Burapha University's Hospital. All the dispensing processes were monitored for any medication errors during the office hours , (8 a.m. – 4 p.m.) from August 7 – 11, 2000. In addition, survey of opinion on the cause of medication errors was conducted by sending questionnaires to 11 outpatient pharmacy personnel.

Examination from 1,003 prescriptions showed that medication errors were 3.15% (59 items out of 1,870 items). Medication errors of each dispensing process were identified as pricing / labeling 0.75 % (14 items), drug filling 1.66 % (31 items), checking 0.69 % (13 items) and dispensing 0.05 % (1 item). Opinion survey of outpatient pharmacy personnel has shown that medication errors were results from doctor's handwriting (96.46 %), computer system (83.33 %), and incomplete prescriptions (69.70 %).

Results from this study could be used as a guide for the improvement of work process in outpatient pharmacy service of Burapha University's Hospital.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญตาราง	ง
บทที่	
1 บทนำ	
ความสำคัญและที่มาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
3 วิธีดำเนินการวิจัย	
รูปแบบการวิจัย	9
กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย	9
การเก็บรวบรวมข้อมูล	9
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย	14
4 ผลการวิจัย	
ตอนที่ 1 การค้นหาความเสี่ยงในการเกิดความคลาดเคลื่อนทางยา ในงานบริการจ่ายยาผู้ป่วยนอก	15
ตอนที่ 2 สาเหตุของความเสี่ยงในการเกิดความคลาดเคลื่อนทางยา ในงานบริการจ่ายยาผู้ป่วยนอก	22
5 อภิปรายผล สรุปและข้อเสนอแนะ	
อภิปรายผล	28
สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	30

หน้า

บรรณานุกรม 32

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก แบบบันทึกความคลาดเคลื่อนทางยาในงานบริการ
จ่ายยาผู้ป่วยนอก 35

ภาคผนวก ข แบบสำรวจสาเหตุของความคลาดเคลื่อนทางยาใน
งานบริการจ่ายยาผู้ป่วยนอก 36

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ความคลาดเคลื่อนทางยาของแต่ละขั้นตอนในกระบวนการจ่ายยา	15
2 ความคลาดเคลื่อนทางยา จากขั้นตอนการบันทึกข้อมูลลงเครื่อง คอมพิวเตอร์	16
3 รายการยาที่คลาดเคลื่อน จากการบันทึกข้อมูลไปส่งยานลงเครื่อง คอมพิวเตอร์	16
4 ความคลาดเคลื่อนทางยา จากขั้นตอนการจัด-บรรจุยา	18
5 รายการยาที่คลาดเคลื่อน จากขั้นตอนการจัด-บรรจุยา	18
6 ความคลาดเคลื่อนทางยา จากขั้นตอนการตรวจสอบยา	20
7 รายการยาที่คลาดเคลื่อน จากขั้นตอนการตรวจสอบยา	20
8 รายการยาที่คลาดเคลื่อน จากขั้นตอนการส่งมอบยา	21
9 ข้อมูลที่วางผู้ดูแลแบบสอบถาม	22
10 สาเหตุของความเสี่ยงในการเกิดความคลาดเคลื่อนทางยา จากขั้นตอน การบันทึกข้อมูลลงเครื่องคอมพิวเตอร์	24
11 สาเหตุของความเสี่ยงในการเกิดความคลาดเคลื่อนทางยา จากขั้นตอน การจัด-บรรจุยา	25
12 สาเหตุของความเสี่ยงในการเกิดความคลาดเคลื่อนทางยา จากขั้นตอน การตรวจสอบยา	26
13 สาเหตุของความเสี่ยงในการเกิดความคลาดเคลื่อนทางยา จากขั้นตอน การส่งมอบยา	27